

Muudatused sotsiaal-, tervise- ja töövaldkonnas alates 1. jaanuarist 2009

Avatakse lasteabi infotelefon 116 111

Käivitus üleriigiline lasteabi infotelefon, kuhu võivad helistada kõik, kes soovivad teavet lastega seotud küsimustes. Helistades saab ka nõu, kuidas keerulistes olukordades tegutseda. Infotelefoni esitlus toimub sotsiaalministeeriumis 6. jaanuaril kell 11.

1. jaanuarist hakkab kehtima uuendatud **psüühiliste erivajadustega inimeste erihoolekandeteenuste regulatsioon**, mis muutub arusaadavamaks ja selgemaks nii teenuse saajatele kui ka teenuse osutajatele. **Muudetakse ka puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadust ning puudega lapse hooldaja toetust** hakkavad 1. märtsist maksma kohalikud omavalitsused.

Muutused sotsiaaltoetustes:

- Isapuhkuse eest ei maksta enam hüvitist riigieelarvest, isadele jääb 10-päevase tasustamata puhkuse saamise võimalus.
- Kaovad nõ topelt toetused - lõpetatakse lapsehooldustasu maksmine vanemahüvitist saavale vanemale. Lapsetoetust ja teisi peretoetusi, millele lapsel on õigus, makstakse samaaegselt vanemahüvitisega.

Jaanuarist jõustuvad muudatused soodusravimite loetelus ja piirhindades.

Alates 1. jaanuarist lisanduvad soodusravimite loetellu kuus 50% soodustusega ravimit: (toimeainetega paroksetiin, venlafaksiin, tolterodiin, klaritromütsiin, nebivolool ja eksenatiid; viis 75% soodustusega ravimit: (toimeainetega amlodipiin, risedroonhape, enalapriil, omeprasool ja montelukast) ja kolm 100% soodustusega ravimit: (toimeainetega beetaepoetiin, anastrosool ja pramipeksool. Soodusmäär tõstetakse 50%-lt 100%-le ühel ravimil (toimeainega bikalutamiid).

Tööealised inimesed, kes lähevad hambaarsti juurde pärast 01.01.2009, ei saa enam taotleda **hambaravihüvitist**. Neile, kes on enne 1. jaanuarit 2009 hambaarsti juures käinud kolme viimase aasta jooksul, aga pole hüvitist taotlenud, saavad seda tagantjärei teha.

Kuni 19-aastased lapsed ja noored saavad hambaravi endiselt tasuta.

Hambaravihüvitist saavad rasedad ja kuni 1-aastaste laste emad (450 krooni aastas) ning **pensionärid ja töövõimetuspensionärid (300 krooni aastas).**

Hambaproteeside hüvitamise kord jääb järgmisel aastal samaks.

Alates 01. jaanuarist jõustub **rakkude, kudede ja elundite käitlemise ja siirdamise seadus**. Jõustuvad sotsiaalministri määrustega kehtestatud rakkude, kudede ja elundite käitlemise tegevusloa taotlemisel esitatavate dokumentide ja andmete loetelu; rakkude, kudede ja elundite käitlemise eeskiri; rakkude, kudede ja elundite doonorite valiku kriteeriumid ja doonoritele ettenähtud kohustuslike laboratoorsete uuringute loetelu ning uuringute tegemise tingimused ja kord.

Muudatused 2009. aasta jooksul:

Muutused sotsiaaltoetustes - lõpetatakse laste koolitoetuse (450 krooni aastas) maksmine.

Alates 1. veebruarist asendatakse **pensionite ja toetuste kojukanne** kandega pangaarvetele, teise isiku pangakontole või kojukandega inimese enda kulul. Teatud grupele jääb võimalus saada toetusi posti kaudu kojukandega ning seda riigi kulul.

Kinnitatakse esmatasandi arstiabi arengukava, mille peamine idee on pakkuda esmatasandil rohkem teenuseid kui pelgalt perearstiabi. Esmatasandi teenuste hulka kuuluvad arengukava järgi perearsti ja -õe teenuste kõrval veel koduõendus, ämmaemandusabi, füsioteraapia ja koolitervishoid ning võrgustiku teenustena ka hambaravi, apteegiteenus ja töötervishoid. Esmatasandi tervishoiu võrgustiku osa on ka statsionaarne õendushooldus ehk hooldusravi ning tulevikus vaimse tervise õe teenus.

Sotsiaalministeerium on ette valmistanud eelnõu, millega uuendatakse ja **täpsustatakse koolitervishoiu ülesandeid ja korraldust**. Eelnõu eesmärk on tagada, et igas koolis oleks kõikidel lastel turvaline ja tervislik. Seaduse muudatused on plaanitud 1. septembrist 2009.

Riigikogus on praegu lugemisel eelnõu, mis näeb ette, et 1. maist 2009 hakkab **kõiki tööturuteenuseid ja -toetusi pakkuma Töötukassa**. Tööturuamet lõpetatakse.

Uus töölepingu seadus jõustub 1. juulist 2009.

2009. aastal jätkuvad Euroopa Sotsiaalfondist (ESF) toetatud **viie riikliku programmi tegevused**. Tegevusi viib programmide raames ellu sotsiaalministeerium koostöös allasutuste ja hallatavate asutustega.

Hoolekandeprogrammi raames on plaanis avada nõustamiskeskus Lõuna-Eestis. Keskus annab tööhõivealast infot nii füüsiliste, vaimsete kui ka sotsiaalsete erivajadustega inimestele ja nende pereliikmetele. Lisaks on plaanis koolitada 2000 sotsiaaltöötajat, kes hakkavad töötama uue sotsiaalteenuste andmeregistriga (STAR).

Kvalifitseeritud tööjõu programm pakub mitmesuguseid teenuseid sihtrühmadele, kes vajavad tööle saamisel abi ja nõustamist. Suurem tähelepanu pööratakse neile inimestele, kes on saanud koondamisteate ja neile, kes on juba koondatud.

Tööeluprogramm korraldab teavituskampaania tööandjatele, mis tutvustab elektroonilisi töökeskkonnaalaseid töövahendeid. Töövahend on mõeldud eelkõige tööandjatele kontoritöötajate töökeskkonnaalaste ohutegurite hindamiseks ning töötajate terviseriski vältimiseks või vähendamiseks.

Soolise võrdõiguslikkuse programm alustab aastat isaks olemise kampaaniaga. Veebruaris toimuval konverentsil käsitletakse töö- ja pereelu ühitamise teematikat, keskendudes isa rolli tähtsustamisele perekonnas.

Rahvatervise programmiga arendatakse tervise - edendamist töökohtadel ja kohalikes omavalitsustes ning koolitatakse perearste patsientide alkoholisõltuvuse varase avastamise ja nõustamise alal.

2009. aastal kavandab sotsiaalministeerium kinnitada **nelja ESFist toetatava meetme avatud taotlusvoorude määrused**. Avatud taotlusvoorude kaudu on 2009. aastal võimalik ESFi toetust taotleda tööelu kvaliteedi parandamiseks ning puuetega inimeste ja nende pereliikmete tööhõive tõstmiseks. Samuti toetatakse tegevusi, mis aitavad ennetada tööinimese terviseriske ja tasakaalustada naiste ja meeste olukorda tööhõives. Avatud taotlusvoorude kogusummaks on terve perioodi peale aastani 2013 planeeritud üle 694 miljoni krooni.

Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) alustatakse 2009. aastal riiklike **lastekodude ja erihoolekandeesutuste** reorganiseerimist ja ehitamist.

Eli Lilles
Sotsiaalministeeriumi pressiesindaja